

HOE MINDER BLADBLAZERS, HOE BETER VOOR HET MILIEU?

ALS RAPPORTEN CIJFERS SCHEEFTREKKEN
EN BELEID BEÏNVLOEDEN

2021 - Whitepaper

Over de auteur

Mijn interesse voor techniek, machines en brandstoffen is me met de paplepel ingegoten. Ik heb dan ook Werktuigbouwkunde gestudeerd en ben daarna jarenlang actief geweest als Technisch Verkoopingenieur. Samen met mijn twee broers nam ik ruim 20 jaar geleden het stokje van mijn vader over om het familiebedrijf voort te zetten, onder de naam GVG Oliehandel. Omdat mijn vader zijn tijd al ver vooruit was, is het voor ons altijd logisch geweest om bezig te zijn met het ontwikkelen van milieuvriendelijke en duurzame oplossingen.

Duurzame alternatieven

GVG Oliehandel is al jaren bezig met duurzame oplossingen voor traditionele brandstoffen. Dit begon ooit met het exclusieve importeurschap van Zweedse Aspen alkylaat-brandstof, een 99% schoner alternatief voor reguliere pompbrandstoffen. Maar ondertussen ontwikkelen we bij GVG Oliehandel ook zelf duurzame en milieuvriendelijke alternatieven voor allerlei toepassingen. Hierbij staat kwaliteit bij ons hoog in het vaandel. We moeten schoner werken met z'n allen, maar niemand gaat dit doen als we moeten inleveren op de kwaliteit.

Gedegen beslissingen op basis van kennis

Ik ben natuurlijk door mijn werk al meer dan 20 jaar dagelijks bezig met schone alternatieven. Misschien wel daarom schrok ik van de overhaaste conclusies die door veel van onze beleidsmakers worden getrokken. Accu's lijken het antwoord op alles, maar dit is niet altijd de beste, duurzaamste of slimste oplossing. Er moet gekeken worden naar alle mogelijke alternatieven en alle informatie moet worden gehoord voordat een goed overwogen besluit genomen kan worden. En ik heb het idee dat op dit moment een groot deel van de kennis nog ontbreekt. Daarom hoop ik dat mijn whitepaper dit kennisgat kan dichten. Zodat beleidsmakers op de hoogte zijn van alle alternatieven en daardoor betere, gedegen keuzes kunnen maken.

ing. Ernst van Gelder

Hoe **minder bladblazers**, hoe beter voor het milieu?

Als rapporten cijfers scheeftrekken en beleid beïnvloeden

Duurzaamheid en milieubewustzijn. Onderwerpen waar steeds meer aandacht voor is in de media. En waar overheden steeds vaker hun beleid mede door laten bepalen. Zo ook bij de werkzaamheden in de openbare ruimte. Denk bijvoorbeeld aan het ruimen van bladeren of het maaien van bermen. De machines die daarbij gebruikt worden, kunnen tenslotte voor zeer veel uitstoot zorgen. Toch?

Machines zeer milieuvriendelijk...

Een bladblazer, kettingzaag en bosmaaier moet vooral eenvoudig, licht en sterk zijn. Zo is de machine geschikt om een hele werkdag te kunnen gebruiken. Hierdoor moeten de benzinemotoren in deze machines zo klein én zo sterk mogelijk zijn. Dit zorgt voor compacte benzinemotoren die handzaam zijn, maar wel zorgen voor een grotere uitstoot aan schadelijke uitlaatgassen. Ter vergelijking: op gewone benzine is de uitstoot van uitlaatgas benzeen van 1 kettingzaag gelijk aan de uitstoot van zo'n 57 auto's. Dit zorgt niet alleen voor achteruitgang van ons milieu, maar ook voor gezondheidsklachten bij de gebruikers. Want benzeen is schadelijk én kankerverwekkend. Logisch dus dat men het gebruik hiervan zoveel mogelijk wil beperken.

... maar niet meer in de Benelux

Gelukkig is er een alternatief: alkylaatbenzine. Alkylaatbenzine is de meest pure en schone vorm van benzine, zonder schadelijke componenten zoals aromaten en benzeen. Het gebruik van alkylaatbenzine is dus veel beter voor het milieu én de gezondheid van de gebruiker. Ter vergelijking: de uitstoot van twee kettingzagen op alkylaatbenzine staat gelijk aan de uitstoot van één auto. Dit is een reductie van maar liefst meer dan 90%!

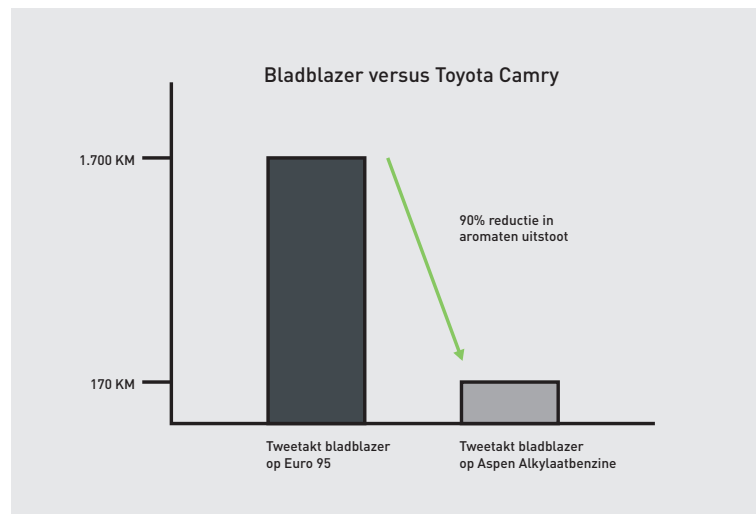
De professionele sector in Nederland, België en Luxemburg gebruikt dit alternatief al jaren in hun machines met benzine-motoren. Het is binnen de professionele sector zelfs verplicht, omdat het is opgenomen in de Arbowet. Op deze manier garandeert de Arbowet dat een medewerker minimaal wordt blootgesteld aan gevaarlijke en schadelijke uitlaatgassen.

Rapport uit California waait over

In de media duiken regelmatig rapporten op waarin de uitstoot van motorisch gereedschap wordt vergeleken met de uitstoot van een auto. Een bekend voorbeeld is een rapport uit California, waarin een bladblazer wordt vergeleken met een auto (een Toyota Camry). Het rapport stelt dat de uitstoot van één uur bladblazen gelijk staat aan de uitstoot van zo'n 1100 mijl (= 1700 kilometer) rijden met de Toyota.

Maar dit rapport geeft een vertekend beeld van de werkelijkheid. Er wordt namelijk tijdens dit onderzoek uitgegaan van gewone pompbenzine. Dit is in de Benelux al lang niet meer een

correcte representatie van de werkelijkheid. Als dit onderzoek correct zou zijn uitgevoerd voor de Benelux, zou de bladblazer op schone alkylaatbenzine moeten draaien. Bladblazen met alkylaatbenzine zorgt voor ruim 90% minder schadelijke uitstoot dan de gewone benzine die in California is getest. Hierdoor is de bladblazer op lokaal niveau uiteraard niet zo schoon als een accu-variant, maar ook zeker niet zo vervuilend als het rapport doet vermoeden.

Vertekend beeld moet beleid niet bepalen

Het is belangrijk om beslissingen te maken op basis van de daadwerkelijke praktijksituatie. In de Benelux is deze geheel anders dan in California, dus moeten beleidsvormers ook andere conclusies trekken. Ik adviseer om eerst een gedegen onderzoek te verrichten, gebaseerd op de feiten zoals deze nu in de Benelux gelden. En pas dan het beleid te bepalen. Want wellicht is het niet noodzakelijk om het gebruik van deze machines in de openbare ruimte terug te dringen. Daarnaast is het maar de vraag of de te bepalen koers de juiste is. Hier ga ik nader op in.

Manieren om machinegebruik terug te dringen

Doordat overheden belang hebben bij het verduurzamen van het onderhoud van de openbare ruimte is er veel aandacht voor dit onderwerp. Hierdoor passeren vele suggesties de revue:

1. Soms overweegt men om de frequentie te verlagen en de werkzaamheden minder vaak uit te voeren. Denk hierbij aan werkzaamheden zoals het ruimen van bladeren of het maaien van bermen.
2. Het voorstel ligt om de openbare ruimte niet met machines, maar met de hand te onderhouden. Zoals men dat vroeger deed.

3. Men overweegt om een compleet nieuw machinepark aan te schaffen, waarbij de machines niet op benzine werken, maar met accu's.

4. Met name bij bladblazers wil men kiezen voor een verlaging van het machinegebruik. Dit is ook een wens van burgers, vanwege de geluidsoverlast.

Helaas zijn bovenstaande suggesties niet allemaal haalbaar. Per suggestie zet ik hieronder enkele overwegingen op een rij.

1. Frequentie omlaag kan tot gevaarlijke situaties leiden

Niet ieder onderhoud kan zomaar omlaag in frequentie. Want bepaald onderhoud blijft noodzakelijk om de veiligheid van de openbare ruimte te borgen. Blad kan namelijk voor gladde wegen zorgen en hoog bermgras beneemt zicht in het verkeer, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden.

2. Onderhoud met de hand is niet haalbaar

Motorisch gereedschap heeft het mogelijk gemaakt om sneller, goedkoper én met minder mankracht het noodzakelijke onderhoud aan de publieke ruimtes goed uit te voeren. Als men kiest voor onderhoud met de hand, heeft dat veel impact. In de praktijk is de beschikbaarheid en het budget voor de hoeveelheid menskracht die daarbij nodig is, simpelweg niet voorhanden. De noodzaak van motorisch gereedschap blijft dus bestaan.

3. Een nieuw machinepark is kostbaar en lijkt niet duurzaam te zijn

Veel van het motorisch gereedschap dat nu in gebruik is, is nog niet afgeschreven. Kiest men voor een nieuw machinepark, dan vernietigen we machines vroegtijdig. Zonde van een machine, die met alkylaatbenzine toch al een stuk minder uitstoot veroorzaakt. Vervroegde vernietiging is absoluut niet duurzaam en niet milieubewust. En zonde van het geld: dit budget kan men bijvoorbeeld besteden aan extra menskracht. Daarnaast is een accumachine een stuk minder milieubewust dan men wellicht denkt. Voor accugereedschap heb je tenslotte elektriciteit nodig, waardoor de uitstoot verplaatst wordt en niet automatisch verminderd. Want een accumachine is natuurlijk alleen echt schoon als men die met groene stroom oplaadt.

Onwetendheid over de accu

Accu's en accugereedschap zijn momenteel helemaal hot. Niet zo vreemd ook, want nu het belang van duurzaam werken toeneemt, lijkt accugereedschap een oplossing te bieden. Er is echter nog veel onbekend over de accu. Het produceren van accu's en accugereedschap gaat namelijk gepaard met een aanzienlijke milieubelasting. Hierbij is nog niet duidelijk wat de impact ervan op ons milieu is. Ook is nog veel onduidelijk over de levensduur van accu's en accumachines. Want als deze veel korter meegaan dan motorische machines, dan wordt de belasting op ons milieu alleen maar groter. En wat doen we vervolgens met de accu's als het accugereedschap is afgeschreven? Ook hiervoor is nog geen goed, milieuvriendelijk antwoord plan ontwikkeld.

‘Dankzij **alkylaatbenzine** blijven de machines veel langer in een **veel betere conditie**’

Onze circulaire samenleving: laat motorische machines lang meegaan

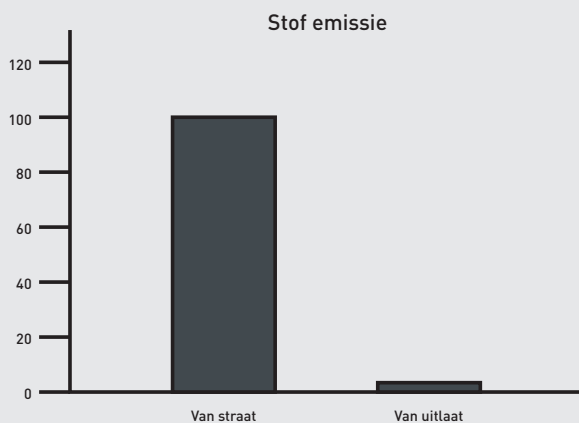
Tot slot leven wij in een circulaire samenleving. Motorische machines worden vaak tweedehands aangeboden en verkocht, waardoor deze machines nog een tweede leven krijgen. Om deze circulaire samenleving in stand te houden is het noodzakelijk om van alle gebruikte materialen de herbruikbaarheid in kaart te brengen. Van de huidige motorische gereedschappen is dit zeer goed in kaart gebracht, maar bij de nieuwe accugereedschappen is er nog veel onbekend.

Op dit circulaire vlak draagt alkylaatbenzine ook sterk bij: Dankzij deze schone benzine blijven de machines veel langer in een veel betere conditie. Daardoor kan dezelfde machine na een aantal jaren van professioneel gebruik nog een prima tweede leven beginnen, bijvoorbeeld bij een particulier. Dit scheelt weer in de productie van nieuwe machines. Zo doen we minder een beroep op onze grondstoffen en hoeven we minder energie te verspillen aan het maken van nieuwe machines.

4. Bladblazers doen stof opwaaien...

Elke bladblazer, zowel de benzine-aangedreven als de accu-bladblazer, veroorzaakt veel emissie door het opblazen van het stof van de straat. Minder dan 1% van de stofemissie is afkomstig van de verbrandingsgassen, meer dan 99% waait op van de straat (Carb, 2000). Het is vaak niet bekend dat bijvoorbeeld de kleinste zanddeeltjes (kwarts) kankerverwekkend zijn. En dat banden- en remstof van voertuigen (ook elektrische!) bijdragen aan fijnstof op straat. Al deze deeltjes waaien op bij het gebruik van bladblazers.

Handmatig bladruimen veroorzaakt veel minder stofemissie. Daarmee zou dat een goed alternatief zijn, ware het niet dat het veelal niet haalbaar is bij het gebrek aan menskracht.

... en accubladblazers zorgen ook voor veel geluidsoverlast

Ook ten aanzien van de geluidproductie maak ik een kanttekening. Het aandeel in geluid van de ventilator zelf, is aanzienlijk. Immers ook een accu-aangedreven machine moet grote hoeveelheden lucht wegblazen. Dit kan nu eenmaal niet geluidloos. Een accubladblazer maakt weliswaar minder geluid dan een benzine-aangedreven bladblazer. Maar deze heeft doorgaans minder vermogen. Het gevolg? Om hetzelfde werk in dezelfde tijd te kunnen verrichten, moet men met twee accubladblazers tegelijk werken. En ja, dat verhoogt natuurlijk weer de geluidsoverlast. Of men is simpelweg twee keer zo lang bezig met blazen, wat in tijdsduur de geluidsoverlast vergroot.

In het verleden is bezuinigd op geluidsarme benzine-bladblazers. Want ja, die bestaan wel degelijk. Nu maakt men budgetten vrij voor accumachines, die bijna evenveel geluid produceren als de huidige benzine-aangedreven bladblazers. Wellicht is het een betere optie om nu wel te kiezen voor de geluidsarme benzine-bladblazers.

Transitieperiode naar energie-neutrale samenleving vraagt om gedegen onderzoek en passend beleid

Mijn advies is om een gedegen onderzoek te verrichten naar de huidige manier van werken in de Benelux. Om dat als vertrekpunt te nemen voor beleid, waardoor we betere keuzes kunnen maken. Daar hoort ook een gedegen onderzoek bij naar de impact van accugereedschap in alle aspecten. Zogenaamde Life Cycle Assessments (LCA) voor alle machines en werkmethodes vormen een goede basis voor beleid. In een LCA kijkt men namelijk naar de gehele levenscyclus van een product.

Dit is geen betoog tégen accu's of vóór benzine. Maar laten we beleid onderbouwen met de juiste feiten, niet op basis van internetberichten, of "wat we in de krant lezen". De beperkte budgetten die we hebben om onze samenleving schoon en leefbaar te houden, moeten we zorgvuldig inzetten. Voordat we onze samenleving helemaal energieneutraal en emissieloos ingericht hebben, spreken we van een transitieperiode. In die transitieperiode moeten we heel goed nadenken hoe we ons geld het meest effectief in kunnen zetten op weg naar een écht duurzame samenleving.

GVG Oliehandel BV

De Vlotkampweg 77
6545 AE Nijmegen
Nederland

T +31 (0)24 - 675 43 61

F +31 (0)24 - 675 43 68

E info@gvg.nl

I www.gvg.nl

© 2021 - De inhoud van dit document is met
de grootst mogelijke zorg samengesteld.
Wijzigingen voorbehouden.